

واژه نامه‌ی ترانه‌های رامی

در این واژه نامه، واژه‌هایی که در گویش بستکی به کار رفته با برابرنویس (بس) و گویش مینابی با (می) نمایان گردیده است.

حروف آ

آن	?â	(آ(می)
آرام	?ârom	آرم
آن روزها	?âruzo	آروز
آدم‌ها	?âdamon	آدمُن
آسمانی	?âsamoni	آسمُنی
نامی زنانه	?âmis	آمیس
آن وقت	?âva	آوه (می)
آه‌هایش	?âholi	آهُنی
آینه	?âyna	آینه

حروف ا

از - به	a	ا
آن	o	ا'
این	e	ا(بس)
می بارد	?abâre	اَباره
می برم	?abordam	اَبرَدَم
می شوند	?aben	آبن
می بندند	?abanen	آبِنِن
می شود	?abut	آبوت
می شوی	?abudey	آبودِی
می آید	?atâ	آتا
می آیند	?atân	آتَان

داشته باشی	?etbobu	اتبُو
تو را بچینم	?etbečinom	اتبِچینُم
داشته باشی	?etbaše	اتبَشِه
تو را ببینم	?etbeginom	اتبِگینُم
دادی	?etdâ	اتدا
دیدی	?etdi	اتدی
زدی	?etza	اتزَه
تو را می دیدم	?etmadi	اتمَدی
تو را می دیدم	?etmadida	اتمَدیده
نداشته باشی	?etnabu	اتنبُو
نفهمیدی	?etnafahmi	اتفَهمی
از داخل	?a-tu	آ - تو
داری	?eta	اته
بروی	?očeš	أْچش(بس)
می روی	?ačeš	أْچش(بس)
از خواب	?a- xow	آ خو
می خواند	?axonden	أَخُنَدِن
درد می کند	?adarden	أَدَرَدِن
می دوزم	?aduzom	أَدوْزُم
می رسد	?arasiden	أَرسيَدِن
بودم	?arom	آ رُم (می)
بودی	?ari	آ رَى (می)
می رود	?areyt	أَريت
از ریشه	?ariša	آ رِيشَه
می رفتیم	?arowtim	أَرُوتِيم (می)
از من	?azom	آزُم
در زیر	?azere	آ زِرِ (بس)
می زنم	?azanom	آزَنَم
می زنیم	?azanim	ازنِيم
از این	?azi	آزِي
می زند	?azant	آزَنَت
می سازم	?asâzom	أسازُم
اسپ	?asp	آسَپ

اسب ها	?aspon	آسپن
بودی	?astari	آستَری
بودیم	?astarim	آستَرِیم
نامش	?esmoš	إسمُش(بس)
بود	?asta	آستَ
برمی دارد	?aseyt	آسيت
اسیر است	?asiren	آسيرن
هستی	?eš	إش(بس)
دید	?ošbenâ	أشبنا(بس)
کرد	?oško	أشكُ(بس)
شکسته	?eškasta	إشكسته
شکفتن	?eškoften	إشكفتن
شنیدن	?ešnoften	إشنفتن
شنا	?ešnow	إشنو
می کردم	?akerdam	أكردم(می)
می کرد	?akerdey	أكردي(می)
می اندازی	?akardi	أكردي
می کشم	?akašom	أكشم
می کند	?akont	أكنت
می کنم	?akonom	أكنم
می کنند	?akonen	أكُنِن
می کنیم	?akonim	أكُنِيم
می کویم	?akubom	أكوبم
می افتدایم	?akowtim	أكُوتیم (می)
او که	?o ke	أ كه
جستجو می کنم	?agardom	اگردم
گرداش می کنم		
از گرسنگی	?a gošnai:	آ گُشنه اي
می گویم	?agoftam	آگفتم
می گویم	?agam	آگم
می گویند	?agan	آگن
می گویی	?agey	آگی

می گوید	?ageyti	آگیتی (می)
اگر	?aga	آگه
از ماتم است	?amâtamen	آ- ماتمن
بودم	?ombord	أمبرد
می میرم	?amerom	آمِرم
مرا بردارد	?ombeseyt	أمسيت
دادم	?omda	آمدا
زده ام	?omzaden	آمزَدن
زدم	?omza	آمْزه
داشتم	?omasta	آمسْته
مرا می کرد	?omšake	آمشَک
امشب	?emšow	امشو
کشیدم	?omkaši	آمکشی
کردم	?omke	آمکِ
دارم	omen	أَمِن (بس)
امان	?amon	آمُن
نمی کردم	?omnâke	أَمْناكِه
نسبته بودم	?omnabasta	أَمْنَبَسْتَه
نچیده بودم	?omnačida	أَمْنَجِيدَه
امانتیم	?amonatim	أَمْنَاتِيم
نداشتم	?omonaha	أَمْ نَهَهَه
دارم	?oma	أَمَه
دارم	?omha	أَمْ هَه
امیدها	?omidon	أَمِيدُن
انتظار تو	?entezârot	انتظارُت (بس)
آن	?on	أن
اوست	?onen	أَنِن
اینگونه- اینطور	?ende	إِنْدَه (بس)
انار هستی	?anâreš	آثارش
از نزدیک	?anazik	آنزیک
انسان	?enson	إِنسَن
گهواره	?andul	آندول

می خواهم	?avâtom	اوایم (می)
اولم	?avalom	آوئلم
از هم	?aham	آهم
این	?i:	ای
از	?ey	ای (می)
بازنده شد	?i:bâxt	ایباخت
خورد	?i:xâ	ایخا
داد	?i:dâ	ایدا
زده است	?i:zaden	ایزدن
زد	?i:za	ایزه
این سال ها	?i:sâlon	ایسالن
روستایی در هرمزگان	?isin	ایسین
ایسین است	?isinen	ایسینن
شنیده است	?išenofta	ایشِنفته
دارد	?iša	ایشه
کاشت	?ikâšt	ایکاشت
کنده است	?ikanden	ایکندن
کرد	?ike	ایکه
به او نمی گوید	?inâgan	ایناگن
نیسته است	?inabasta	اینبسته
نمی شد	?inâbu	اینابو
نمی کرد	?inâke	ایناكه
نمی رسید	?inârasi	اینارسی
نداشته باشد	?inabu	اینبو
ندارد	?ini	اینى
ندارد	?ininen	ایينين
نديده است	?inadiden	اینديدن
نداشت	?inahasta	اینهسته
دارد	?i ha	ایهه (می)
از يك	?a ya	آ يه
روزهایی	?ayyomi	ايومي
این همه	?i hama	اي همه
از هر	?a har	آ هر

آن همه

?o hama

ا همه

حرف ب

مه

bâpir

باپیر

کوچ کردم ، جابجا شدم

bâr omke

بارامک

بارانی - بارهایش

bâroni

بارنی

بashed که - بماند

bâštâ

باشتا

باغ ها

bâyon

باغن

عمرت از چهل سال گذشته

bâlâye čeley

بالای چلی

باید

bâya

بایه

ببری

bobari

بُبری

می باش

bobaš

بُبَش

بیندم

bobandom

بُبندم

بیندیم

bobandim

بُبندیم

داشته باشم

bobutom

بُبُوتُم (می)

ببیند

bebeno

بِبِنْ (بس)

ببینم

bebenom

بِبِنْم (بس)

باش

bebi

ببی

پدر

bap

بَپْ

پدرم

bapom

بَپِم

بپرسد

boporse

بُپُرسِه

بتكده

botxona

بُتْخَنَه

بتكده هندوها

botegowron

بَتِگُورُن

بتوانم

botunom

بُتُونُم

لبخند

bočxona

بُجْخَنَه

چکه کند بچکد

bečaket

بچِکِت

بهتراست

bexteren

بَخْتِرِن

بخت منی

baxtomey

بَخْتُمِي

بدتر

badte

بَدِتِه

ظنین-بدگمان

badgamon

بَدَگُمَن

بدانی

bodoni

بُدْنَى

بیا

bodow

بدو

برای	bar	بَر(بس)
برآمده، بالا آمده	baronda	بَرْأَنْدَه
بردن ، برنده شده	borden	بُرْدِن
برسد	berase	بِرَسَه
بروم	beram	بَرَم
آب نبات	bormeyt	بُرْمِيَت
نوعی گل	barvez	بَرْوِزْ(بس)
بروی	berey	بِرِي
بوده ای	bosteš	بُشْتِيش(بس)
برايت بس است کافيست	baseten	بَسِتِين
برايم بس است	basomen	بَسِمِين
کافی است	basen	بَسِن
برايش کافی نیست	basini	بَسِيْ نِي
بسوزد	bosuze	بُسوزه
باش	baš	بَش
باشد	bašet	بَشِت
بیشتر	bešte	بَشِتِه
باشم	bašom	بَشْم
باشی	baši	بَشِي
باشد	baše	بَشْت - بَشِه
باشیم	bašim	بَشِيم
بکن	boko	بُك
به قربانت	bakorbonet	بَه كُربَنْت
بياندازم	bekardom	بَكَرْدُم
انجام دهم، بکنم	bokonom	بُكْنَم
گردش کنم	begardom	بَگَرْدُم
بگویم	begam	بَگَم
بگویم	bogom	بُكْم (بس)
بگویی	begey	بَگِي
بگوید	begeyt	بَگِيَت
بینند	beginet	بَغِيَنْت
بیننم	beginom	بَغِيَنْم
ببینی	begini	بَغِيَنِي

بلاها	balâvon	بلا آن
پیت-حلب	ballâsi	بلاسی
بلبل کوچک	bolbolak	بُلْبُلک
باشم	bom	بُم (بس)
بمکد	bemaket	بِمَكِت
بمان	bomon	بُمْن
بمانی	bomoni	بُمْنی
طناب-بند	ban	بن
بندر	bander	بَنْدِر
بگذار	bonos	بَنْس
بنشین	benin	بنین
بنشینند	beninet	بِينِينْت
بنشینم	beninom	بنینُم
شد	bu	بو
شدم	budom	بودُم
شدن ، شده است	buden	بودن
گیج و منگ	bowš	بُوش
شدن	bude	بودِه
جد	bufnadâr	بوف ندار
بهار هستی	bahâreš	بَهَارش (بس)
بهارم هستی	bahâromeš	بَهَارِمِش (بس)
بشود	bi	بی (بس)
برای	bey	بِی
بیا	biyâ	بیا
بیاور	biyâr	بیار
ترانه ها، بیت ها	beyton	بیتُن
بی فایده است	bisamaren	بی ثمن
عروسك	biča	بیچه
برای خودم	beyxo	بِی خُ
بیشمار است	bišemâren	بی شمارن
بی کس ها	bikaso	بی گَسُ
بی قراری	bi karâri	بی کراری (می)
برای چه کسی	beyke	بِی کِ

حروف پ

پهلو-کنار	pâ	پا
به حساب تو، پای تو	pât	پات
پایش، پای او	pai:	پایی
وصله می کند	pač nazaden	پچ نزَدن
ریز ریز	pečpeč	پچ پچ
کثیف کاری	pečerkâri	پچر کاری
روز بعد	paster	پستِر
پس فردا	passabâ	پس صبا
پسرم	posom	پُسْم
به من برگردان ، پس بده	pasom âda	پسُم آدہ
بعد ظهر، عصر	pasin	پسین
خاکستر	por	پُر
مخربه، خانه خراب شده	parakdon	پَرک دُن(بس)
پروانه ها	parvonavon	پروَنَه آن
پری روز	parir	پَریر
ناخوش، ملول	pakar	پَکَر
پناه من است	panâhomen	پناهِمِن
پنبه دانه	panbadona	پنْبَه دَنَه
پوچ بود	puča	پوچه
پوشیدنی، البو	pušani	پوشَنَی
کنار	pahlu	پهلو
کنارم	pahlum	پهلوُم
کنارم بود	pahlu ma	پهلو مه
قبله، روزهای گذشته	pište	پیشِتِه
کنارم	pišom	پیشَم
پیمان	peymon	پیمُن

حروف ت

به تو بدهم	tâdam	تادم
همتا، نمونه	tâk	تاک
ورم سوختگی پوست	tâvol	تاوُل

اصل و نسب خاندان	tabâr	تبار
در دست داشتی	tobâden	تُبادِن (بس)
برایت می شوم	tabom	تَبِم
می شدی	tabu	تبو
کنار، چسبیده به	taxte	تحتِ
می دادی	tadâ	تَدا
می دانستی	tadonest	تَدْنِسْت
مرا به دور می برد	tadur?abordom	تَدور ابُردم(بس)
ترانه	tarona	تَرْنَه
ترانه سُت	taronan	تَرْنَن
می راندی ، دور می کردی	taronda	تَرْنَدَه
می ذدی	taza	تَزَه
می ساختی	tasâxt	تَساخت
داشتی	tasta	تَسْتَه
آتش	taš	تَشْ (بس)
نوعی زیرانداز از	tak	تَك
شاخ و برگ خرما		
می کردی	takerda	تَكِرَدَه
تکان	takon	تَكْن
می کردی	take	تَكِ
تو را می گیرند	tageren	تَگِرن
می گفتی	tagofta	تَكْفَتَه
تو را - تو هستم	tom	تُم
به تو دادم	tomdâ	تُمدا
به تو داده ام	tomdâden	تَمدادِن
تمام است	tamomen	تَمُمِن
توراندیده بودم	tomnadida	تُمْنَدِيدَه
نمام	tamom	تَمُم
مال تو است	ten	تِن(بس)
می نشستی	tanešta	تِنِشَتَه
تنگ است	tangen	تِنْگَن
توى ، داخل	tu	تو
می خواهی	tava	تَوا

توله سگ	tula saq	توَلَه سَعْ
توان، طاقت	tavon	تَوْن
داخل، درون	te	تِه (بس)
(پسوند صفت تفصیلی)	te	تِه
می آمدی	tahond	تَهْنَد

حُرْف ج

جاه، مکان ها	jâvon	جاُن
جاویدان	jâvedon	جاوَدَن
جمع	jam	جَم
زیبا، جان	jon	جُن
جن	jentak	جَنْتَك
زیباتر	jonte	جُنِ تِه
زیباترین	jonterin	جُنِ تِرَن
جانم	jonom	جُنْم
زیبا بود	jona	جُنَّه
جواب است	jovâben	جُوا بن
گنجشک ها	juško	جُوشُك
جوان	javon	جَوْن
صدای پرندہ	jir jir	جيير جيير

حُرْف چ

چته، چطور	četen	چِتِن
چراغ بود	čerâqa	چراغه
چادر، چارقد	čadar	چَدَر (بس)
چشم	češ	چَش
چشم ها	češo	چَشُ
چشم	čaš	چش(بس)

چشم هایت	češot	چشُّت
چشم ها	češon	چشُّن
چشم هایت	čašmonet	چشمُّنٰت
چشم های	čašiâye	چشیای (بس)
چطور، چگونه	četow	چِتُو
چه جور، چطور	četowkâ	چِتُوكَا
پرت	čeyal	چَغل
چابک - چفر	čeyalu	چَغلو
لجن	čeker	چِكِر
خیس خیس	čaku čaku	چِكُوكو
صدای پرنده	čeli veli	چَلی ولی
چشم	čem	چم
رقص	čemak	چِمَك
بچه	čuk	چوک
بچه بودم	čuk arom	چوک - آرم
بچه ها	čuko	چوک
بچه کوچک	čukelak	چوکلک
بچه ها	čukon	چوکُن
بچه هایم	čukonom	چوکُنم
مانند، همچون	čone	چِن (بس)
چه شد	čebu	چه بو
چه شده است	čebuden	چه بودن

حُرف ح

خشک	hošk	حُشك (بس)
حنا	hanir	حَنِير
حنا ها	haniron	حَنِيرُن

حُرف خ

خودم-مال خودم	xo	خُ - خو
گرفتار	xâr	خار
خوردن	xârden	خاردِن
گرفتارم	xârom	خارُم
گرفتار اوست	xârošen	خارشِن(بس)
بامزه، خوش	xâš	خاش
خوش است	xâšen	خاشِن
خوشی	xâši	خاشی
خوابیدن	xâften	خافتِن
خودت	xot	خُت
خوابیدن	xato	خَتُ(بس)
خودم	xodom	خُدم
اشکم	xarsom	خَرسُم
کنارم	xastom	خَسْتُم
خسته ام	xastam	خَسْتَم
خسته ام	xastamen	خَسْتَه مِن
خوب و خوش	xaš	خَش(بس)
خوب هستی	xašeš	خَشِش(بس)
خوبی، خوشی	xašin	خَشِن(بس)
خودش است	xošen	خُشِن
نوعی زینت زنانه	xalxâl	خَلَخَال
خودم	xom	خُم
خودم هستم	xomom	خَمُم
خودمان بود	xomona	خَمْنَه
ناخن	xenj	خِنج
خواهر کوچک	xongonoy	خُنگَنَى(بس)
خلق نما، رسول اعظم	xannema	خَنَمَا
خانه	xona	خُنَه
خانه ات است	xonaten	خُنَه تِن
خانه کوچک	xonaku	خُنَه كُو
خواب	xow	خُو
خواب بود	xowa	خُوا
مفتول زینتی	xus	خوس
خوابی	xowey	خُوي

خواب هستم
خانه اوست

xowam
xonaen

خُوم
خُنَّه شِن

حُرف د

خواهر
همیشه-دایم
دوپینگ-نشئگی
دختر-دوشیزه
عروسک پارچه ای
دیده
بیرون
دردها
دردها
دردهایت
در مانده
درمان
نوعی درخت
دربراست
پنجره
بواشکی، پنهانی
دست تو
دست من است
دست های تو
دیگر
دل من
دل ها
مهربان
داماد
بود
حکیم، طبیب
دریا
دیوار
دیو هستم

dâdâ
dâyem
doping
dot
doxtoluk
dedo
dar
dardo
dardon
dardonet
darmonda
darmon
darmon aqrab
darvâdaren
dariča
dozaki
daset
dastomen
dastonet
dega
delom
delon
delnazik
domâ
den
davâdâr
diryâ
divâl
divom

دادا
دایم
ذپینگ
ذُت(بس)
ذختلوك
ذِذ(بس)
در
ذرد
ذردن
ذرذیت
ذرمنداه
ذرمن
ذرمن عقرب
ذرودرن
دريچه
ذَرَكی
ذَسِت
ذَسْتِمِن
ذَسْتِنِت
دِگَة
دِلْم
دِلن
دِلنزيک
ذَمَّا(بس)
دن(بس)
دوادار
ديريا
ديوال
ديوم

دیوان

divon

دیوں

حروف ر

راه توست	râten	راتن
ریخته است	rexten	رختن
روزگار	rozegâr	(رُزگار(بس))
رسید	rasi	رسی
رسیده بود	rasida	رسیده
ریسمان	rešmon	رشمن
رشید بود	rašida	رشیده
رگ	raq	رغ
رفقا	rafiko	رفیک
رگ ها	ragon	رگن
رنج ها	ranjon	رنجن
رانده شده	ronda	رندہ
روز، روی، شرم	ru	رو
هستی روزگارم	ruzgâromey	روزگارمی
روزگاری بود	ruzegâria	روزگاریہ
تمام روز	ruzvâderâz	روزوادراز
رفت	ra	ره

حروف ز

زبان	zabon	زبن
زیر	zere	زیر(بس)
وسایل زندگی، سامان	zak o zendegi	زک و زندگی
زمستان	zemeston	زمستان
زمان	zamon	زمن
زمانه است	zamonan	زمنن
زمانه	zamona	زمنه
زندگی من	zendegim	زندگیم
زندگانی من	zendegonim	زندگنیم
بی جان، درمانده	zovâlom	(زوالم(بس))

جرئت

zahra

زَهْرَة

حُرْفُ س

سالت هست

sâleten

سالتن

سال ها

sâlon

سالن

سالم است

sâlomen

سالمِن

ستاره است

setâran

ستارَن

به پایان می رسد

saratâ

سرآتا

به سر بردی، گذراندی

saretke

سراتِک

به جان تو

sareto

سَرِتْ

روستایی در شمال بندر عباس

sarxon

سَرخُن

سردرگم، مست

sakarât

سَكَرات

سگ

saq

سَعْ

نوعی بازی در آب

sang kala ju

سنگ کَلَ جو

سنگ ها

sangon

سنگن

سبز

sowz

سُورْ

نوعی باد است

soheyli

سُهیلی

سیاه است

siyâhen

سیاهِن

سیاه

siyâ

سیا

الیاف نخل

sis

سیس

سیر است

siren

سیرن

سیمان

simon

سیمِن

حُرْفُ ش

می فهمیدند

šâfahmi

شافه‌می

می رفتند

šârafta

شارَفته

فدایت بشوم

šâdet begardom

شادِت بگردم

در دست داشت

šobâden

شُبادِن(بس)

می بست

šabasta

شبَستَه

شبنم ها

šabnamo

شَبَنَمُ

می شد

šabu

شَبو

می شد

šabuda

شَبُوده

ورم، پف می کرد	šapadofta	شَبَدُفَتَه
پاره می کرد	šapoki	شَبِّكَى
داخلش، توی آن	šate	شَتِيْه(بس)
می توانست	šatunest	شَتُونِسْت
می خوابید	šaxâfta	شَخَافَتَه
می ریخت	šarexta	شَرَخَتَه
می رسید	šarasida	شَرَسِيدَه
می رفت	šaraftha	شَرَفَتَه
شروع، دشتی خوانی	šarvend	شَرْوَنَد
شیرین او	šerinoš	شِيرِينُش (بس)
دادند	sodâ	شُدَا
می سرود	šasoruda	شَسَرُودَه
می تواند	šašâd	شَشَاد
می گفت	šagoft	شَغَفَت
داشت می گفت	šagoftha	شَغَفَتَه
می کرد	šake	شَكِ
کردن	šoke	شُكِ
می فهمید	šafahmi	شَفَهَمَى
شعرهایم	Še?ronom	شَعرُنَم
ریش ریش	Šelâlšelâl	شِلَال شِلَال
شب، شام	šom	شَم
نمی کردند	šonâke	شُنَاكِ
می نشست	šanešta	شَنِيشْتَه
شانه ام	šonam	شَنَم
نهاده بودند	šonohâda	شُنَهادَه
شب	šow	شَوْ
می آورد	šavâ	شَوا
می خواهد	šavât	شَوات
می خواهد	šavâten	شَواتِن
بر می داشت	šavâge	شَوَّاگ
برداشتند	šovage	شُوَّاگِ
شب گیر	šowpara	شَوبَرَه
برمی داشت	šoweston	شُوَسْتَن
شب گیر	šowgir	شُوَّغِير

شب ها	šowon	شُون
ناله های شبانه	šownâlon	شونالن
گذاشتند	šonošt	شُنُشت
شانه	šona	شَنَه
شانه به شانه	šona vâ šona	شُنَه وا شُنَه
شهرها	šahron	شَهْرُن
می آمد	šahond	شَهْنَد
دارند	šoha	شَهَه
شیطان	šehton	شِيَّتَن
شور و شر، هستی غوغایی	šeyni	شِيَّنِي

حُرف ص

فردا	sabâ	صبا
صبح	sohb	صُحب

حُرف ع

عقده	oyda	عُقدَه
عقدِ تو	aydet	عَقْدِت
عاشقانه	ešqona	عِشْقَنَه
عقده	okda	عُكَدَه

حُرف غ

جار، فریاد بلند	ŷâr	غار
مکر و فریب	ŷadr	غدر
غضه هایم	ŷos:aonom	غُصَّه آئِم
غضه ها هم، غصه ها تر	ŷos:aon am	غُصَّه آئِم
غلام، بندہ	ŷolom	غُلَم
غلام ها، بندگان	ŷolomon	غُلْمُن
غم نامه	ŷamnoma	غم نُمَه
قهیر کردن	ŷeyz	غِيَض

حُرْفُ ف

فَقِيرٌ	faxir	فَخِيرٌ
فَرْقٌ	farx	فَرْخٌ
فَدَاتٌ هَسْتَمٌ	fadâtem	فَدَاتِمْ(بَسْ)
فِكْرَهَايِمٌ	fekron	فِكْرُنْ
فِكْرَهَايِمٌ	fekronom	فِكْرُنْمٌ
كَبْرٌ وَغَرْوُرٌ	fis	فِيس

حُرْفُ ك

بَرَادِرٌ	kâkâ	كَاكَا
إِي كاش	kâška	كَاشَكَه
دَهَانٌ	kap	كَبْ
دَهَانْشٌ	kapoš	كَپُشْ(بَسْ)
كَجَاهْسْتَنْدٌ	kojâyan	كُجَاهِين
تُولَه سَگٌ	kočak	كُچَك
آغْوَشْتٌ	kačaket	كِچَكِت
كَارٌ	kare	كَوِ(بَسْ)
بَزْمَجه	karâs	كَرَاس(مَيْ)
قرْضِيٌّ	karzi	كَرْزِي
كَبِيرٌ، خَانَه حَصِيرِيٌّ	kargin	كَرْغِين
قَدْرٌ وَمَنْزَلَتْ تو	kadret	كَدْرَت
هَمَانِيٌّ	kazâey	كَذَايِي
كَسِيٌّ هَسْتَمٌ	kasim	كَسِيم
دَرْخَتْ بَنَهٌ	kasudang	كَسُودَنَگٌ
أَفْتَادٌ	kaft	كَفَت
كَبُوتَرٌ	kaftar	كَفَتَر
أَفْتَادَمٌ	kaftom	كَفَتُمْ
أَفْتَادَنْ، أَفْتَادَه اسْتَ	kaften	كَفَتِنْ
أَفْتَادِيٌّ	kafti	كَفَتِي
گَازْ گَرْفَتَنْ	kak	كَكٌ
تو رَا گَازْ مَيْ گَرْفَتَمْ	kaket-mage	كَيْكِتَ مَيْكِه
كَلاْغْ هَا	kalâyon	كَلاْغْنَ

قلم	kelk	کلک
کلام، سخن	kalom	کلم
قلم، خود نویس	kalam	کلم
آشیانه، لانه پرندہ	koludang	کُلودنگ
کلام او	kalumoš	کَلومُش
کم است	kamen	کَمِن
کمتر	kamte	کمته
کمانه	kamona	کَمْنَه
براپیش کم است	kamišen	کَمیشن
کمین من	kaminom	کَمینم
درخت سدر، کنار	konâr	کُنار
کناره ها	kenâron	کنارُن
کنار من هستی	kenâromeš	کنارِش (بس)
قند	kand	کَند
چوبی که با آن آب حمل می کنند	kander	کَندر
نوعی لباس زنانه	kandura	کَندورَة
کت و شلوار	kutošalvâl	کوت و شلوال
چار زانو نشست، خم شد	kuku-iza	کوکو-ایزه
کوچک	kočuku	کوچوکو
کوچه	kučavon	کُوچَهْ آن
کوهی است	kuhin	کوهیین
گوسفند	kahr	کَهْر
نوعی درخت	kahur	کَهور

حروف گ

نفت	gâzelayt	گازلیت
بازی	gazi	گازی
حروف، بزرگ	gap	گپ
بزرگتر	gapter	گپتر
حروف می زدم	gap-maza	گپ مَزَه
حروف ها، بزرگ ها	gapon	گپن
حروف هایم	gaponom	گپنُم
بزرگ هستی	gapi	گپی

گفتی	gotet	گتِت(می)
گرفته است	getešen	گِتِشِن(می)
گهواره	garzeng	گِرْزِنگ
گران است	geronen	گِرُونِن
گریه	gerik	گِرِیک(می)
گریه	gerix	گِرِیخ
گرها	gazon	گِزِن
ماده ای خوشبو که بخور می دهند	gešta	گِشَتَه
گرسنه	gošna	گِشَنَه
گفتند	gošo	گِشُّ(می)
آن را گرفت	gefteš	گِفِتِش(می)
قورباغه	gak	گَک
قورباغه ها	gakon	گُکُن
گله - شکایت	gel:a	گِلِه
محل خاک برداری و محله ای قدیم در بندر عباس	gelkani	گِل کنی
گلوله	gol:a	گِلِه
گلوله ات	gol:at	گُلْت
لِم - فن	gam	گَم
گم شد	gombu	گَم بو
گم شدن	gombuden	گَم بودن
گناه است	gonâhen	گَناهِن
گنج ها	ganjon	گَنْجُن
نوعی چاه	gowčâh	گُوْچَاه
هنگام	gahe	گَهِ(بس)
دیوانگی	ganuyi	گَنوغِی
گور است	guren	گُورِن
دیوانه	ganuy	گَنوغ
دیوانه	gena	گِئَهِ(بس)
نوعی درخت که گل آن به تلخی معروف است	giš	گِیش

حرف ل

لچ بازی	lej	لچ
بیرون - صحرا	lard	لَرَد
لب، کنار	low	لُوْ
کنار دریا	low tiyow	لُوتِيُو
لب توی لب	low tu low	لُوتُولُو
لبم	lowom	لُومُ
لب هایت	lowonet	لُونَت

حرف م

می بستیم	mâbasta	مابستَه
بوسَه	mâč	ماچ
می رفتیم	mâra	مارَه
می زدیم	mâza	مازَه
می شدیم	mâbuda	مابودَه
می کنديم	mâkanda	ماکنَدَه
می دوبيديم	mâkanda-dow	ماکنَدَه دُو
می کردیم	mâke	ماكِ
نوعی صدف	mâluk	مالوک
می نشستیم	mânešta	مانِشَتَه
گرفتار توام	mobtalâtem	مبَتَلَاتَم (بس)
می بردم	maborda	مَبْرُدَه
نشو	mabaš	مَبَش
بنند	maban	مَبَن
می شدم	mabu	مَبُو
می توانستم	matunest	متُونِسَت
مرا کردي	metke	مِتَكَه
می تکاندم	matakonda	مَتَكْنَدَه
به من دادی	metdâ	مِتَدَا
توی سینه ام	mate sina	مَتَه سِينَه (بس)
گُند	mot	مُت
همه چيز	moč:i	مُچَى

می چیدم	mačida	مَجِيده
همه چیز هستی	močimeš	مُچِی مِش(بس)
می خوردم، نخور	maxâ	مَخَا
مکتب	maxtab	مَخْتَب
می دانستم	madonesta	مَدْنِسْتَه
می رفتم	marafta	مَرْفَتَه
نرو، می رفتم	mara	مَرَه
بوف، جغد	morye šow	مرغ شو
پرنده کوچک (بوف)	moryiza	مرغیزه
مورچه	muruk	مُرُوك
مزار من	mazarom	مَزَارُم
نزن	mazan	مَزَن
می زدم	maza	مَزَه
می دارم	madâ	مَدَا
می دادم	madâda	مَدَادَه
مانند تو	mesalot	مِثَالٌ(بس)
مثل، مانند	mese	مِث
داشتیم	masta	مَسْتَه
می سرودم	masoruda	مَسْرُودَه
خوب، باب میل	mašt	مَشْت
می شمردم	mašmârda	مِشمارَدَه
نکن	mako	مَكُ
می کردم	make	مَكِ
می افتدام	makaft	مَكَفَت
نگو	maga	مَگَه
می گفتم	mago	مَگُ
نگیر	mage	مَگِ
همیشه	moga	(مَگَه(بس))
همیشه ی	magey	(مَگِي(بس))
به من می گوید	mageyt	مَكِيَت
مادر	mom	مُم
مادرمان است	mamâmun	مَمَامُون(بس)
مادربزرگ	momgapu	مُم گِپو
می مردم	mamorda	مَمُرَدَه

ماهی سار دین	momay	مُمَغْ
مادرمان - مادرم	mom-ma	مُمْ ما
مادرش	momi	مُمَى
من هستی	me ey	مِي(مه اي)
مال من است	men	مِن
مال ماست	mon	مُن
نسبته بودیم	monabasta	مُنْبَسْتَه
ماندگار	mondegâr	مُنْدِگَار
ماندن، مانده است	monden	مَنْدَن
ماندن من	mondenom	مَنْدِنُمْ
می نشستم	manešt	مَنِشْتَه
می نشستم	manešta	مَنِشْتَه
می نوشتم	manavešta	مَنَوْشَتَه
من	mo	مُ(بس)
می خواهم	mavât	مَوَاتْ
می خواستم	mavâsta	مَوَاسَتَه
مال ماست	mun	مُون (بس)
من	me	مِه
نوعی غذا از ماهی	mahva	مَهْوَه

حُرف ن

نمی برم	nâbarom	نَابِرُم
نمی بری	nâbari	نَابِرِي
نمی شود	nâbu	نَابُو
نمی شوی	nâbi	نَابِي
نمی توانم	nâtunom	نَاتُونُم
ناتمام	nâtamom	نَاتَمُم
نمی خورد	nâxâ	نَاخَا
ناخوانده	nâxonda	نَاخُنَدَه
نمی خوانند	nâxonen	نَاخُنِينَ
نمی دهم	nâdam	نَادَم
نمی دانم	nâdonom	نَادُونُم

نمی دانند	nâdonen	نادِن
نمی دهی	nâdey	نادِی
نمی رسند	nârasen	نارَسن
نمی رسد	nârase	نارَسِه
نمی رود	nâreyt	ناريٰت
برنمی داری	nâsey	ناسِی
برنمی دارد	nâseyt	ناسِیت
نمی فهمد	nâfahme	نافَهْمِه
نمی کنند	nâ konen	ناکُنِن
نمی کنم	nâ konom	ناکُنُم
نمی کنی	nâ koni	ناکُنِی
نمی کنیم	nâ konim	ناکُنیم
ناگفته	nâ gota	ناگُتَه (بس)
نمی گویم	nâ gam	ناگُم
نمی گویی	nâ gey	ناگِی
نمی گوییم	nâ geym	ناگِیم
نمی بینم	nâ ginom	ناگِینُم
ناماندگاری	nâ mondegâri	نامُنْدِگارِی
نمی گذارم	nânosom	نائِسُم
نمی نویسی	nânevisi	نائِویسِی
نمی نشینم	nâninom	نائِنِیم
برنمی دارم	nâvâgerom	ناواگِرُم
نَبَرَد	nabare	نَبَرَه
می بندم، می سازم	nâbastam	نَبَسْتَم
بسته نبود	nabasta	نَبَسْتَه
مباش	nabaš	نَبَش
نباشد	nabut	نبوت
نیستی، دارد می شود	nabuden	نبوُدِن
نبوده ام	nabudam	نبوُدَم
نشده بود	nabuda	نبوُدَه
نباشی	nabi	نَبَی
جان می دهم	napalpatidam	نَپَلَپَتِیدَم
نمی آید	netâten	نِتَّاتِن

نمی آیم	netâm	نِتام
نمی آیی	natây	نَتای
نداری	natdâ	نَتدا
ندانستی	natdonest	نَتَدْنِسْت
نمی دانستی	natadonest	نَتَدْنِسْت
مرا صدا می زند	najâromen	نَجَارُمِن
دارم می جنگم	najangom	نَجَنْگُم
دارد می جنگد	najangen	نَجَنْگِن
دارد می جوشد	najušen	نَجُوشِن
نچینم	načenom	نَچِنْمُ(بس)
نخورم	naxârom	نَخَارُم
دارند می خوانند	naxondan	نَخُنْدَن
دارم می زنم	nazadam	نَزَدَم
نژدیکتر	nazikte	نَزِيْكِتِه
نژدیک است	naziken	نَزِيْكِن
نبودم	nadem	نَدِم(بس)
دارد درد می کند	nadarden	نَدَرَدِن
دارد دود می کند	naduden	نَدَوْدِن
دارم می بینم	nadidam	نَدِيدَم
به سرت	nasaret	نَسَرَت
می سراید	nasoruden	نَسِرُودِن
نتوانستم	našâbi	نَشَابِي(بس)
نشسته ام	neštam	نِشْتَم
نشسته بود	nešta	نِشَتَه
دارم می شنوم	našnoftam	نَشْنُفَتَم
نیمه شب	nespešow	نِصَبْ شُو
تو را صدا می زند	nasedaten	نَصِدَاٰتِن
دارد می کند	nakerden	نَكِرَدِن
نکند	nakont	نَكْنَت
نگار من هستی	negâromeš	نَگَارْمِش(بس)
نگاهم	negâm	نِگَام
نگیرد	nageret	نَغِرَت
به تنت کن، بپوش	nagaret-boko	نَغَرَتْ بُكُّ
دارد می گوید	nagoften	نَگَفْتِن

نبینی	nagini	نگینی
نام	nom	نم
نمی دانستم	namadonest	نمدُنست
نمی دیدم	namadi	نمَدِی
دارد می میرد	namorden	نمُرِدن
دارم می میرم	namordam	نمَرَدم
نمیرم	namerem	نمِرم(بس)
نمانده است	namonden	نمُندِن
نان	non	نُن
دارم می نالم	nanâlidam	نَنالِیدم
مادر	nena	نَنَه
دارم می نویسم	nanaveštam	نَنَوْشَتم
نبوده است	naniden	نَنِی دِن(بس)
نوشتن	nevešte	نوشِتِه
نبودی	nahastari	نَهَسْتَرِی
نبود	nahasta	نَهَسْتَه
نیستم	nahom	نَهَم
نیستند	nahen	نَهَن
نیامدی	nahondi	نَهُنَدِی
نیش او	nišoš	نِیشُش(بس)
نبود	naha	نَهَه
نیست	ni	نِی
نیلی، آبی رنگ	nila	نِیله
آبی پوش، نیلی پوش	nilapuš	نِیلَه پوش
نگذاشت	neyvâšt	نِیواشت

حروف و

با، به، به و سیله	va	وَ(بس)
با، به، به و سیله	vâ	وا
بشود	vâbi	وابِی(بس)
حاکستر شده است	vaporbuden	واپِربُدِن
به سرعت	vâtâxt	واتاخت
به جای	vâjâye	واجای

با چه چیز	vâče	واچه
با حرف	vâharf	واحرف
به خودم	vâxom	واخُم
به خودم	vâxo	واخُ
به دنبال، به راه	vârâh	وا راه
چشم به راه توست	vârâheten	واراهتن
به روز او	vâruzi	واروزی
باز	vâz	واز
بازکن	vâzboko	وازبُكْ
به تو	vâzet	وازت
به من	vâzom	وازْم
به او	vâzi	وازی
به دست	vâdast	وا دست
با دیدن	vâdiden	وا دیدن
با سر	vâsar	واسر
به صبح	vâsohb	واصحاب
افتاد	vâkat	واكت(بس)
به کسی چه مربوط	vâkas-če	واكس چه
به گوش	vâguš	واگوش
بردار	vâge	واگه
با من	vâme	وامه
با هم	vâham	واهم
به یاد	vâyâde	وايادِ
وقتی	vaxti	وَختی
به خوشی	vaxaši	وَخْشی(بس)
ورد بود	verda	ورده
حرامزاده	valadoz:ena	ولدالزنا
وعده هایی	va?davoni	وعده آن
رها	vel	ول
یار، دلدار	vel	ول
رها کرد	vel-ike	ول ایکه
ویران	veyron	ویرُن

حروف ۵

بدهم	hâdam	هادم
بده	hâda	هاده
بخواب	hoxat	هُخت(بس)
هستی	hesteš	هستش (بس)
بودی	hastari	هَسْتِری
هیچ کس	heska	هِس ک (بس)
هستی	heš	هِش(بس)
از اصوات بازی	hala hala	هله هله
نالاستوار، شل و ول	halhaluk	هلهلوك
همان	hamâ	هاما(می)
همان وقت	hamâva	هماوه(می)
همراه من است	hamrâhomem	هَمراهُمِن
همزبان	hamzabon	هَمْزَبُون
همدیگر	hamdega	هَمْدِگَه
همین	hami	هَمِی
آمده است	honden	هُنْدِن
هنوز	hanu	هُنْو
هم چنان، هم اینک	hanuzâ	هُنْوَزا
هم چنان است	hanuzen	هُنْوَزَن
آب	how	هُو
نوعی بازی(قایم باشک)	hutâbelâ	هُوتا بلا
هوس تو	havas:ot	هُوسُت
آب بود	howa	هُوَه
هست	ha	هَه
هیچکس	hička	هیچ که
هیچ وقت	hičvaxt	هیچ وخت
هیچ وقت	hičva	هیچ وَه

حروفی

یاد من	yâdom	یادم
یار من هستی	yâromeš	یارمیش(می)
یار من است	yâromen	یارمن
یاران	yâron	یارن
یارانش	yâroni	یارنی
یک	ya	یه
کمی، یک خورده	yaxo	یه خُ
یک روز	yaru	یه رو
یک دفعه	yadofa	یه دُفه
شبی، یک شب	yak šow	یک شو
روزی، یک روز	yakru	یک رو
روزی	yakroz	یک رز
یکباره	yakdam	یک دَم
یک عدد	yaktâ	یک تا

منبع:

کتاب ترانه های رامی